

T.Y. B.A Sem-II OS/11/2022
Sem 5 T.Y. B.A. Philosophy Nov 2022
(3 hours) (100 marks)

- N.B: (1) All questions are compulsory
(2) Figures to the right indicate full marks.

1. a. Does morality require religion? Explain 20
Or
b. Discuss the metaphysical attributes of God. 20
2. a. Critically evaluate the Cosmological argument for the existence of God. 20
Or
b. Elaborate Thomas Aquinas' and William Paley's Views on Teleological argument. 20
3. a. Explain William James 'Will to Believe' as an argument for the existence of God. 20
Or
b. Give an account of W.K Clifford's Evidentialism. 20
4. a. Briefly describe Sigmund Freud Critique of Religion. 20
Or
b. Discuss Karl Marx views on religion. 20
5. Write short notes on any two of the following:- 20
a. Difference between Philosophy of Religion and Theology.
b. Ontological argument for the existence of God.
c. Pascal's wager argument for the existence of God.
d. Nietzsche on master and slave morality.

[Time: 3 Hours]

[Marks:80]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt all questions.
2. All questions carry equal marks.

- Q.1 16
a) Explain in detail the misconceptions of Yoga.
OR
b) Bring out the concept of Jnana-Yoga according to yoga.
- Q.2 16
a) Describe the Upanishadic concept of Yoga.
OR
b) Explain in brief the concept of Yoga discussed in Bhagavad-Gita.
- Q.3 16
a) Explain in detail the Samkhya metaphysical principles of Prakriti and Purusha.
OR
b) Explain the nature and place of Pranav in yoga.
- Q.4 16
a) What is Chitta? Explain in detail the five Chitta Vruttis (mental modifications).
OR
b) What are Kleshas (afflictions)? Explain the Five kinds of Kleshas (Afflictions).
- Q.5 16
Write shore note (any two).
a) Bhakti-yoga
b) Buddhist concept of Yoga
c) Ishvarpranidhan
d) Chittabhumi

[वेळ: ३ तास]

[गुण: ८०]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना:

१. सर्व प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१

१६

अ) योगाबद्दलचे गैरसमज सविस्तर वर्णन करा.

किंवा

ब) योगातत्वज्ञानानुसार ज्ञान-योगाची संकल्पना विशद करा.

प्र.२

१६

अ) उपनिषदातील योग संकल्पनेचे वर्णन करा.

किंवा

ब) भगवद्गीतेमध्ये चर्चिलेली योग संकल्पना थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र.३

१६

अ) सांख्य तत्वज्ञानातील प्रकृती आणि पुरुष या आधिभौतिक तत्वांचे विवेचन करा.

किंवा

ब) योगातील प्रणवाचे स्वरूप आणि स्थान स्पष्ट करा.

प्र.४

१६

अ) चित्त म्हणजे काय? पाच चित्तवृत्तींचे (मानसिक बदल) तपशीलवार वर्णन करा.

किंवा

ब) क्लेश (दुःख) म्हणजे काय? पाच प्रकारचे क्लेश (दुःख) स्पष्ट करा.

प्र.५

१६

कोणत्याही दोन टिपा लिहा.

अ) भक्ती योग

ब) योगाची बौद्ध संकल्पना

क) ईश्वरप्रणिधान

ड) चित्तभूमी

Sem 5 P.Y.B.A. Philosophy Nov 2020

Time : 3 Hours

Total Marks: 100

Note: All questions are compulsory
All questions carry equal marks.

Q1 (a) Explain in detail, the nature & kinds of inference according to Nyaya.

OR

Q1 (b) Explain the categories of dravya, gun and karm in Vaisheshika philosophy.

Q2 (a) State & explain the nature of Prakriti according to the Samkhya.

OR

Q2 (b) Explain the importance of Yamas & Niyamas in the eightfold path of Yoga.

Q3 (a) Bring out the Advaita Vedanta concept of Vivartavada.

OR

Q3 (b) Explain in brief, Ramanuja's concept of Brahman & discuss how Ramanuja criticizes the Mayavada.

Q4 (a) Explain in detail the relationship between Jiva, Jagat and Brahman in Vallabha's Philosophy.

OR

Q4 (b) Discuss Dvaitadvaitavada of Nimbarka.

Q5 Write a short note on any two of the following:

- (a) Concept of God in Nyay Philosophy
- (b) Satkaryavada
- (c) Mimansa theory of interpretation
- (d) Panchabheda of Madhva

वेळ : ३ तास

एकूण गुण : १००

सूचना: सर्व प्रश्न अनिवार्य.
सर्व प्रश्नांना समान गुण

प्र.१ (अ) न्याय दर्शानुसार अनुमान प्रमाणाचे स्वरूप आणि प्रकार स्पष्ट करा.

किंवा

प्र.१ (ब) वैज्ञानिक तत्त्वज्ञानातील द्रव्य, गुण व कर्म हे पदार्थ स्पष्ट करा.

प्र.२ (अ) संख्यांनुसार प्रकृतीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

प्र.२ (ब) योगाच्या अष्टांग मार्गातील धम आणि नियमांचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.३ (अ) अद्वैत वेदांतातील विवर्तवादाची संकल्पना उल्लेखून दाखवा.

किंवा

प्र.३ (ब) रामानुजाचार्यांची ब्रह्मनची संकल्पना थोडक्यात स्पष्ट करा आणि रामानुजांनी मायावादाचे खंडन कसे केले आहे याची चर्चा करा.

प्र.४ (अ) चल्लभाचार्यांच्या तत्त्वज्ञानातील जीव-जगत-ब्रह्मन यांच्यातील संबंध सविस्तर स्पष्ट करा.

किंवा

प्र.४ (ब) निम्बार्कांच्या द्वैताद्वैतावादाची चर्चा करा.

प्र.५ पुढीलपैकी कोणत्याही दोहोवर संक्षिप्त टीपा लिहा.

(अ) न्याय दर्शनातील ईश्वरकल्पना

(ब) सत्कार्यवाद

(क) अर्थ विवरणाचा मिमंसेचा सिद्धांत.

(ड) मध्वांचा पंचभेद

Sem 5 P.Y.B.A Philosophy Nov 2022

Time: 2.30 hours

Total Marks : 80

Instructions:

- a. All questions are compulsory.
- b. All questions carry equal marks.

Q.1. Attempt any one

(20 marks)

a. Discuss the pro-choice (abortionists) versus pro-life (anti-abortionists) arguments.

OR

b. What is surrogacy? What are forms of surrogacy and moral issues concerning the same.

Q.2. Attempt any one

(20 marks)

a. Elaborate the principles of respect for autonomy of persons, beneficence and justice in the context of experimentation on humans.

OR

b. What is human cloning? What are the ethical dangers involved in human cloning? Explain.

Q.3. Attempt any one

(20 marks)

a. Write a note on informed consent, confidentiality as values of medical ethics.

OR

b. What are the core values of journalistic ethics? Discuss in detail.

Q.4. Attempt any one

(20 marks)

a. Is censorship of pornographic material justified? Write arguments for and against.

OR

b. What counts as sexual harassment? Explain in detail

| वेळ: २ तास ३० मिनिटे।

एकूण गुण: ८०

सूचना:

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१. कोणताही एक प्रश्न सोडवा

(२० गुण)

अ) इच्छा-समर्थक (गर्भपातवादी) विरुद्ध जीवन-समर्थक (गर्भपात विरोधी) युक्तिवादांवर चर्चा करा.

किंवा

ब) पर्यायी मातृत्व म्हणजे काय? सारोगसीचे प्रकार आणि त्यासंबंधित नैतिक समस्या काय आहेत?

प्र.२. कोणताही एक प्रश्न सोडवा

(२० गुण)

अ) मानवावरील प्रयोगाच्या संदर्भात व्यक्तींच्या स्वायत्ततेचा आदर, उपकार आणि न्यायाची तत्त्वे स्पष्ट करा.

किंवा

ब) मानवी क्लोनिंग म्हणजे काय? मानवी क्लोनिंगमध्ये कोणते नैतिक धोके आहेत? स्पष्ट करा.

प्र.३.) कोणताही एक प्रश्न सोडवा

(२० गुण)

अ) वैद्यकीय नैतिकतेची मूल्ये म्हणून सूचित संमती, गोपनीयतेवर एक टीप लिहा.

किंवा

ब) पत्रकारितेच्या नैतिकतेची मूलभूत मूल्ये कोणती आहेत? सविस्तर चर्चा करा.

प्र.४.) कोणताही एक प्रश्न सोडवा

(२० गुण)

अ) अश्लील साहित्याची सेन्सॉरशिप न्याय्य आहे का? बाजू आणि विरुद्ध युक्तिवाद लिहा.

किंवा

ब) कुठल्या प्रकारच्या वागणुकी ह्या लैंगिक छळ म्हणून ओळखल्या जाऊ शकतात ? सविस्तर समजावून सांगा.
